Ao. 1833. **No. 78.**

GRONINGER COURANT.

Vrijdag den 27 September.

PROCLAMATIE.

VRIJWILLIGE WERVING voor de **NEDERLANDSCHE KOLONIALE TROEPEN** in de **OOST-** en **WESTINDISCHE BEZITTINGEN**, bij de Korpsen ***KAVALLERIE, ARTILLERIE*** en ***INFANTERIE***.

De **KOLONEL, PLAATSELIJKE KOMMANDANT** der Stad *Groningen*, belast met bovengenoemde Werving, wederom door Zijne Majesteit den Koning gemagtigd zijnde, om die Werving *op nieuw aan te moedigen*, maakt bij deze bekend, dat al degenen, zoo wel Nederlanders als ook wederom *alle Vreemdelingen* (uitgezonderd hoegenaamd geene Manschappen van *Belgischen oorsprong*), welke genegen zijn en de bekwaamheid bezitten tot de Militaire Dienst, om bij voormelde Koloniale Troepen, voor den tijd van *zes* jaren, onder genot van TWEE DUKATEN of TIEN GULDENS en VIJFTIG CENTS Handgeld, zich te willen verbinden (mits voorzien zijnde van de noodige Papieren, waarin duidelijk staat uitgedrukt, dat zij aan de Nationale Militie of aan de Militaire Dienst in hun Vaderland *volkomen hebben voldaan*), — en van welk Handgeld het *derde* gedeelte vóór het vertrek van *Groningen* aan hen zal worden uitbetaald; — dat dezulken zich alsdan kunnen vervoegen aan het Bureau van den Kolonel bovenvermeld, en wel des morgens van *tien* tot *één* en des namiddags van *drie* tot *vijf* uren, en vervolgens *ten allen tijde* in het Werfhuis of bij den Serjant van Werving aldaar.

GRONINGEN den 20 September 1833.

De Kolonel voornoemd:
Bar. v. INNH. v. KNIPHAUSEN.

De naaste Bloedverwanten van den, in het *Huis van Opsluiting* en *Tuchtiging*, te *Leeuwarden*, overledenen *Johan Georg Schlosser* worden verzocht, zich zoo spoedig doenlijk ter Stads Secretarij te *Groningen* te vervoegen, ten einde aldaar een voor hen belangrijk berigt te vernemen.

RUSLAND.

PETERSBURG den 14 September.

Z. M. heeft eene aanzienlijke geldleening toegestaan tot het bouwen van eene nieuwe Luthersche kerk binnen deze hoofdstad.

Ten einde de haringvisscherij in Nieuw-Rusland te bevorderen, heeft de minister van financiën een' in dit vak ervaren Hollander, *G. Weij* genaamd, ontboden en naar den gouverneur-generaal van dat gewest gezonden. Hij zal aan de visschers de noodige onderrigtingen omtrent de vangst en het inzouten der haringen geven.

ITALIE.

ANCONA den 11 September. (Over FRANKRIJK.)

De telegraaf heeft dezen morgen eene stoompakketboot geseind, die herwaarts stevende, en tegen negen uren heeft deze boot het anker geworpen. Het is eene boot der Engelsche admiraliteit, die Konstantinopel den 31 Augustus verlaten heeft. Dezelve is overbrengster van hoogst gewigtige depêches, welke de Engelsche ambassadeur bij de verhevene Porte aan zijn gouvernement zendt; voorts wil men, dat er te Konstantinopel eene omwenteling zou uitgeborsten zijn. Deze stoomboot heeft eenen Engelschen generaal aan boord, die belast is met de depêches.

Post Scriptum. De aangekomene Engelsche stoomboot heet de *Meteor*. Men verzekert, dat de Sultan, ten gevolge der te Konstantinopel uitgeborstene omwenteling, de wijk naar Pera genomen heeft, alwaar men zich tot zijne verdediging wapent. De zaak was, tijdens het vertrek van het schip, nog verre van afgedaan.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

WEENEN den 11 September.

In de naburige gemeente Berchtoldsdorf heeft men onder de oude kerk, vroeger een eigendom der Tempelheeren, eene kapel ontdekt, boven welke de kerk gebouwd is. — Onze luchtgesteldheid loopt, even als onze politiek, naar vorst. Wij hadden in twee maanden slechts zes warme dagen met zonneschijn. Slechts weinige uren van hier zijn de aardappelen reeds in de maand Augustus bevroren. Op het gebergte ligt sneeuw. Het is thans bij ons zoo koud, dat vele menschen op hunnen haard reeds stoken. Men zou zich bij zulk weder in Italië wenschen; doch daar is het ook niets beter. Rome heeft, in plaats van den brandenden Sirocco, kouden regen, en de Abrussen zijn met sneeuw bedekt.

— De hertogin *van Berry* is op dit oogenblik onder weg naar Praag en zal er mogelijk nog heden of morgen aankomen. De heer *de Montbel* was haar te gemoet gezonden geworden, om haar, in naam van *Karel X*, voorstellingen wegens haar besluit te maken en haar tot de terugreis naar Napels te bewegen. Het schijnt echter, dat de hertogin goedgevonden heeft hare reis voort te zetten, om persoonlijk met hare doorluchte familie ruggespraak te houden. (Andere bladen zeggen, dat de hertogin Italië nog niet verlaten heeft.)

BERLIJN den 21 September.

Uit München-Grätz schrijft men, dat den 14den de beide Keizers, de Kroonprins *van Pruissen*, de Groothertog *van Saksen-Weimar* en de hertog *van Nassau*, die den vorigen nacht aldaar aangekomen was, eene hertenjagt in de diergaarde van den graaf *Waldstein* hebben gehouden, waarbij de Keizer van Oostenrijk zelf den Keizer van Rusland in een rijtuig voor twee personen reed. Des avonds was, zoo als gewoonlijk, gezelschap bij H. M. de Keizerin. Den 15den heeft het bataljon jagers, dat te München-Grätz dienst doet, kerkparade en daarna eene veldmanoeuvre gemaakt, die Keizer *Nikolaas* te voet bijwoonde. Des avonds werd door de tooneelspelers van Praag eene Italiaansche opera uitgevoerd.

Men verhaalt, dat ook Z. M. de Koning van Beijeren te München-Grätz gewacht wordt; doch dit verdient nadere bevestiging.

FRANKFORT den 20 September.

Z. M. de Keizer van Rusland is den 10den, des avonds te half acht, op het kasteel van München-Grätz aangekomen. Z. M. de Keizer van Oostenrijk was hem naar den kant van Liebenau te gemoet gereden, en zoo kwamen beide Keizers in een' wagen met zes paarden bespannen te München-Grätz aan, onder het lossen van honderd en een kanonschoten, waar zij door H. M. de Keizerin, benevens den groothertog en de groothertogin *van Saksen-Weimar* ontvangen werden. In den nacht van den 11 en 12den is er ook Z. K. H. de Kroonprins *van Pruissen* aangekomen. De hooge persoonaadjen bewonen het slot van den graaf *von Waldstein* en eten dagelijks te zamen met eenige gasten, die ter maaltijd genoodigd worden. Des avonds verzamelen zij zich gewoonlijk in het vertrek van H. M. de Keizerin.

Onder de menigte geruchten over het doel van de bijeenkomsten der Monarchen van het Noorden, heeft men ook dezer dagen gezegd, dat zij een nieuw regt der volkeren moesten daarstellen. Het ongerijmde daarvan wordt nu in een' brief, die in een Britsch blad opgenomen is, betoogd en daarentegen beweerd, dat zij zich veeleer bezig houden met de oude grondbeginselen van het regt der volkeren overal te doen achten en eerbiedigen, en niet zoo zeer in hun eigen belang, als wel in dat van de geheele Europesche wereld.

— Uit Manheim wordt, van den 18 September, het volgende geschreven: »De gewezen opvoeder van den hertog *van Bordeaux*, de heer *Tharin*, aartsbisschop van Straatsburg, houdt zich tegenwoordig te Manheim op en is bezig met eene geschiedenis der in Frankrijk bestaan hebbende geestelijke en wereldlijke orden. Daar men hem voor een' Jezuït houdt, is hem de toegang tot het museum geweigerd.

— Gedurende de afwezigheid van den Hertog van Lucca, die eene reis door Duitschland heeft gedaan, hadden de ministers daar te lande een besluit genomen ter oprigting van een inquisitie-geregt, naar de wijze van het oude Venetiaansche, zoodat men binnen 24 uren al degenen, die van liberale beginselen verdacht werden gehouden, zonder verhoor van getuigen of verdediging, kon veroordeelen. Om de vonnissen te kunnen doen uitvoeren, had men reeds 3 scherpregters van Rome laten ontbieden. Zoodra de Hertog terug was, had men geene gewigtigere bemoeijingen, dan om hem te bewegen, dit besluit te bekrachtigen; terwijl men hem zelfs aanried, om Italië weder te verlaten, daar er eene zamenzwering tegen hem bestond. Maar hij volgde anderen raad en verleende eene amnestie, ten gevolge waarvan een twintigtal personen, die, om vervolgingen te ontgaan, zich vrijwillig in ballingschap hadden begeven, gerust naar hun vaderland kunnen wederkeeren. Deze gebeurtenis heeft te Lucca algemeen groote vreugde verwekt en de Hertog wordt er hoog geprezen.

Van den 23sten. Den 17 September is het getal der te Basel ingelegerde bondstroepen werkelijk met een Bernsch bataljon verminderd geworden. Een Zuricher luitenant-kolonel, die in het kanton Lucern voor eenigen tijd een huis en eene fabrijk eigenmagtig had doen doorzoeken, is door zijnen chef met acht dagen arrest gestraft geworden. Men zegt echter, dat de krijgsraad te Zurich deze straf voor eene daad, welke hij eene verontwaardigende schennis noemt, te ligt geoordeeld en aan den kolonel verwondering betuigd heeft, dat de zaak niet vóór een krijgsgerigt gebragt is geworden. — Zeer veel indruk heeft een besluit van den grooten raad van het kanton Tessin gemaakt, hetwelk als eene bijzonderheid beschouwd wordt, die in de jaarboeken van Zwitserland misschien zonder voorbeeld is. De gezant van dat kanton heeft namelijk den 13 dezer aan de Landsvergadering verkondigd, dat gemelde groote raad zijne toestemming tot de militaire bezetting van het kanton Neufchatel mishillijkt en verklaard had, dat hij daarbij zijne instructiën te buiten was gegaan, terwijl voorts gemeld kanton verlangde, dat dienvolgens de toetredende stem van Tessin tot het besluit der Landsvergadering van den 3 September terug genomen zou worden. In dit verlangen heeft de Landsvergadering niet willen toestemmen: want hetgene het opmerkelijkst is, de stem van Tessin had de vraag tegen Neufchatel beslist. Over het punt is zeer uitvoerig gediscussieërd en daarbij de meening geopperd, dat er voortaan slechts onbeperkte en onvoorwaardelijke volmagten der gezanten behoorden aangenomen te worden.

— Een dagblad van Augsburg meldt het volgende uit Triëst, van den 22 Augustus: »Heden is alhier uit Griekenland aangekomen de beroemde Noorweegsche hardlooper *Mensen Ernst*, die den weg van Munchen naar Napoli-di-Romania binnen eenen tijd van 24 dagen te lande heeft afgelegd, door Kroatië, Dalmatië en Turkije, naar naauwkeurige berekening een afstand van 956 uren. Hij was ook onderweg te Scutari, Durazzo en Janina, omdat men hem voor eenen spion hield, verscheidene dagen in hechtenis. In het gebergte van Montenegro werd hij door roovers aangehouden. Nadat zij verscheidene malen op hem geschoten hadden, zonder hem echter te treffen, hadden zij hem van zijne gansche bezitting, zelfs van een kompas beroofd; maar had hij gelukkig de aan hem toevertrouwde koninklijke en partikuliere brieven kunnen redden. *Ernst* heeft onderweg 69 rivieren overgezwommen, en is verscheidene honderd uren door ontzaggelijke gebergten zonder gebaande wegen geloopen. Het laatst werd hij in hechtenis genomen 4 uren van de Grieksche grenzen, bij Arta, waar men hem 30 uren, tot Janina, onder bedekking terug bragt. Nadat hij de papieren van Z. M. den Koning vertoond had, werd hij binnen 6 dagen ontslagen en met eenen Turkschen pas voorzien. Thans wordt *Ernst* 28 dagen in de quarantaine opgehouden; daarna zal hij onverwijld de reis naar Munchen voortzetten.

— Te Pesth (in Hongarije) heeft eene vreesselijke gebeurtenis plaats gehad. Een wegens verdenking van diefstal uit zijne dienst plotseling ontslagen lakei van vrouwe *van R.* verzocht zijnen opvolger, hem voor dien éénen nacht nog in het huis te laten verblijven; deze willigde dat verzoek in. Te middernacht stond de wraakzuchtige bediende, die met elken hoek der woning volkomen bekend was, met moordgeweer op, vermoordde vrouwe *van R.* in haar bed en vervolgens ook haren 7jarigen zoon en hare 15jarige dochter, die zich fel had weten te verdedigen; want zij lag met 11 dolksteken op den vloer uitgestrekt. Ook eene vrouwelijke dienstbode zoude ten offer hebben moeten vallen, doch deze vlugtte op het dak van het huis, van waar zij een luid noodgeschrei aanhief, waarop de daardoor gewekte buren deelnemend ter hulp snelden. De moordenaar, die zich in den schoorsteen wèl verborgen achtte, werd ontdekt en in hechtenis genomen. Aan deze wandaad was geene roofzucht gepaard; de dader ontvreemde niets van de vele voor zijne hand liggende kostbaarheden; alleenlijk wilde hij een laaghartig wraakgevoel bevredigen.

— Een der Duitsche dagbladen behelst een berigt, volgens hetwelk er een plan zou beraamd zijn, om een Italiaansch Statenverbond, onder de hooge bescherming van Oostenrijk, op te rigten.

— Volgens berigten uit Rome, van den 10 dezer, heeft de Pauselijke regering met het huis *Rothschild* eene geldleening van drie millioenen gesloten.

— Uit Napels wordt geschreven, dat de Napolitaansche armee op den Pruissischen voet zal gekleed en ingedeeld worden. De garde zal worden afgeschaft en een gedeelte der soldaten telken jare met verlof naar huis gaan. Hierdoor zal jaarlijks een half millioen ducati bespaard worden.

Van den 22sten. Een Wurtembergsch dagblad behelst het volgende berigt van proeven met strohaksel, ter uitblussching van vuur genomen. Daarbij is weder gebleken, dat hetzelve een zeer krachtdadig middel is, niet alleen om vuur uit te blusschen, maar ook om brandbare voorwerpen, zoo als kleedingstukken, koop[illegible] oorkonden, enz. tegen brand te beveiligen. Bij deze proeven, in het [illegible] van vele aanschouwers genomen, werden hoopen stroo, hou[illegible] [illegible], in volle vlam staande, door ettelijke worpen haksel oogen[illegible] [illegible] toe uitgebluscht, zonder dat daarbij het haksel zelf in [illegible] werd aangetast. Hetzelfde gevolg had men, toen men eene [illegible] haksel bestrooide. Eene gloeijend gemaakte ijzeren stang, [illegible] gestoken, ontvlamde niet, maar verdoofde daarin langza[illegible] werd een korenzak, met buskruid bestrooid, benevens eene [illegible] hoop haksel gelegd en eenige duimen dik met haksel overdekt, [illegible] werden over dezen hoop verscheidene bossen stroo aangestoken. Nadat het stroo verbrand was, vond men het daaronder zich bevindende haksel, als[illegible] den daarin bewaarden korenzak met het kruid en papier geheel onbeschadigd. — Later heeft men dezelfde proeven met kaf genomen en hetzelfde gevolg verkregen.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN den 21 September.

Onderscheidene Engelsche bladen laten zich in zeer bittere bewoordingen uit over de Anglikaansche geestelijkheid. Dezelve had in de laatste jaren, door haar staatkundig gedrag, reeds eene groote verbittering tegen zich gaande gemaakt en schijnt, sedert eenigen tijd, door eene strenge invordering van de persoonlijke tienden, den reeds opgewekten haat, waaraan zij is blootgesteld, nog te willen vermeerderen. De *Leeds-Mercury* verhaalt, dat in de stad Ripon (graafschap York, met 2500 inwoners) en den omtrek derzelve, gedurende de laatste weken (Aug.—Sept.), van twee tot driehonderd inwoners door het Domkapittel, ter zake van tiendpligtigheid, voor het geregt zijn betrokken geworden. Men heeft van onderscheidene behoeftige gezinnen, die ter naauwernood in hunne behoeften konden voorzien en ééne koe bezaten, vijf schellingen (*f* 3.00) voor melk-tiende gevorderd. Van anderen eischte men de betaling over 2—3 jaren, waarbij dan nog de proceskosten kwamen. Wederom anderen, wier gronden van opgehevene kloosters af komstig en sedert onheugelijke tijden tiendevrij geweest zijn, heeft men met gelijksoortige processen achtervolgd. Het inbrengen van klagten baat niets; het kapittel acht zich ongehouden, om zijn regt te bewijzen; maar vordert van de vervolgde lieden, dat zij hunnen vrijdom bewijzen, dus een negatief bewijs leveren zullen.

Volgens de *Morning Chronicle*, zijn er in het geheel 9000 van deze gedingen voor de onderscheidene geregtshoven aanhangig en de middelen van verwering zullen, nog vóór de zamenkomst van het Parlement, aan de gedaagden meer dan 40,000 p.st. (*f* 480,000) kosten. Genoemd blad voegt er de volgende aanmerking bij: »Deze oorlog, dien de geestelijkheid thans voert tegen de landlieden, visschers en hutbewoners, die eene koe of een varken bezitten, kan noch zijdelings noch regtstreeks aan de corporatie in het algemeen, of aan de onderscheidene leden derzelve tot voordeel strekken. Zoo lang ongerijmde en drukkende wetten niet ten uitvoer worden gelegd, achten de belanghebbenden het niet der moeite waard, de afschaffing er van te verlangen. Thans echter, nu de geestelijkheid tegen eene massa van arme arbeiders optreedt, de tienden van derzelver dagloon invordert en hunne gevangenzetting in een tuchthuis eischt, zullen de belanghebbenden het genot hunner vrijheid niet langer afhankelijk willen gemaakt zien van de willekeur eens inhaligen geestelijke, maar het volk zal met luider stem de afschaffing eener onregtvaardige en drukkende wet verlangen.

»De *Edinburgh Review* van het verleden jaar bevatte een artikel, waarbij de aanspraak, die de Spaansche geestelijkheid op persoonlijke tienden maakte, werd afgeschetst als strijdig met den tegenwoordigen tijdgeest. De steller dacht er gewis niet aan, dat dezelfde wet, die hij zoo zeer afkeurde, in Engeland bestond. Wij durven intusschen eene weddingschap aangaan, dat in geheel Spanje geen voorbeeld kan worden aangewezen van eenen arbeider of pachtersknecht, welke ter zake van de tienden van zijn dagloon in de gevangenis is geworpen. Het was aan Engeland voorbehouden, om een dergelijk schreeuwend voorbeeld te geven."

— Den vorigen Vrijdag avond is het bekende *Antheum* te Brighton, onder een verschrikkelijk geraas, dat in de verte den donder geleek, ingestort.

Dit beroemde gebouw was, een jaar geleden, onder het hoofdopzigt van den vermaarden kruidkenner, den heer *Philips*, begonnen geworden; het bestond geheel uit ijzer van 4 tot 500 tonnen zwaarte. De oppervlakte des koepels, de uitgebreidste, die er ooit bestond, was 8000 voeten grooter, dan de beroemde St. Peterskoepel. Door de zorg van voorname en rijke geleerden, begon de verzameling van planten in dit Museum van tuinbouw zich reeds aanmerkelijk uit te breiden. Een lang aanhoudend kraken waarschuwde bij tijds de arbeiders, die met de voleinding van het buitenste werk bezig waren. Weldra verdubbelde zich hetzelve en de gansche massa stortte in, en de ijzeren staven, welke alles bijeen hielden, vlogen in duizend stukken rond; een gedeelte van den koepel drong tot diep in de aarde. Men schrijft dit aan de overlading met ijzer toe, waarmede men met een zeker oogmerk het gewulf gedrukt had. Duizende nieuwsgierigen verdrongen zich gisteren op de puinhoopen. Men zoude zeer groote sommen noodig hebben, om het gedenkteeken op nieuw op te bouwen, hetwelk een der grootste sieraden van Brighton zoude geworden zijn.

— Eindelijk heeft men hier stellige berigten uit Portugal met de stoomboot de *Pantaloon* ontvangen, die den 8sten van Lissabon vertrokken en te Falmouth gearriveerd is.

Den 5den hebben de Miguellisten met zesduizend man, onder het bevel van den generaal *Clouet*, bij het aanbreken van den dag, een' hevigen aanval gedaan op de linie van defensie in de nabijheid van St. Sebastiaan, en hunne verkenning, zoo als zij het noemden, tot aan de groote waterleiding, die over de vallei van Alcantara ligt, uitgestrekt. Voornamelijk rigtten zij hunne pogingen tegen eene schans van St. Sebastiaan, ten einde op den grooten weg van Bemfica te kunnen komen en langs dezen naar Lissabon door te dringen. Door kreupelhout gedekt, naderden zij ongehinderd de hoogte, waarop die schans ligt, tot op een' zeer kleinen afstand; doch niettemin werden zij bij het bestijgen van den heuvel, dat zij tweemalen beproefden, door het wel onderhouden snaphaanvuur der Pedroïsten terug gedreven. Langs de geheele linie tot aan Campalide werd een geducht schutgevaarte gehouden. Ook daar vielen de Miguellisten moedig, doch niet ordelijk, aan, en behaalden geen voordeel. Het Iersche bataljon, het eenige vreemde korps, dat dien dag in het vuur geweest is, joeg de aanvallers op dat punt terug. De ruiterij van Don *Miguel* nam geen deel aan het gevecht, doch liet zich op de hoogten zien. De nieuwe nationale garde, die te Lissabon opgerigt was, is in het vuur geweest en heeft zich wel gedragen. Het verlies van Don *Pedro* wordt op meer dan vierhonderd dooden en gekwetsten berekend. Gesneuveld is de gewezen kommandant van Oporto, Don *Thomas Mascarenhas*, en de adjudant-generaal *Valdès* is zwaar gekwetst geworden. Het getal der gesneuvelden en gewonden van den kant der Miguellisten wordt hooger opgegeven en door sommigen op niet minder dan twaalf- of dertienhonderd man begroot. Don *Pedro* is bij het gevecht tegenwoordig geweest en heeft zich op eene batterij bevonden, waar hij zelf een der kanonnen gepointeerd heeft en zoo lang gebleven is totdat een man aan zijne zijde doodgeschoten werd.

Het gevecht van den 5den schijnt niets beslist te hebben. Den 6den viel er niets van belang voor. De Miguellisten wierpen nieuwe batterijen op aan den kant van het klooster Peira de Franca en in de omstreken van Alcantara.

Den 7den, des ochtends, waren de Miguellisten voortgerukt tot aan het paleis van Ajuda, waar Don *Pedro* dezer dagen nog een lever heeft gehouden. Zij hadden den geheelen omtrek bezet, doch hunne voorposten stonden niet tot aan de rivier, zoodat de weg langs den oever tot aan Belem nog vrij was. Men zeide, dat Don *Miguel* den nacht in dat paleis zou doorbrengen, om de boeren te doen gelooven, dat hij weder meester van Lissabon was. Zijne magt trok bij Belem, Ajuda en Mantados te zamen, en men zag eenen nieuwen aanval te gemoet.

De Miguellisten hebben aan Lissabon den toevoer van versch water langs de waterleiding afgesneden, dat een groot gemis voor de inwoners is, die nu hef water van den overkant der rivier moeten halen. Het vleesch werd schaars in de stad; ook begon men gebrek aan brood te krijgen, en niet omdat het aan graan ontbrak, maar omdat de molens alle buiten de stad staan.

De admiraal *Parker*, die het bevel voert over de Engelsche zeemagt op den Taag, heeft aan de Engelsche kooplieden, op hun verzoek, om troepen aan land te zetten tot bescherming hunner eigendommen en bezittingen, ten antwoord gegeven, dat het landen van troepen streed met zijne stellige instructiën, behalve in zekere bepaalde omstandigheden, die hij echter niet noemde. Hij heeft hen ondertusschen verzekerd, dat hij alle maatregelen zou nemen voor de veiligheid der Engelsche goederen in het Indisch huis en in dat der douanen.

De generaal *Clouet*, de opperbevelhebber van Don *Miguels* armee, heeft den admiraal *Parker* doen verzekeren, dat hij de Engelschen en hunne eigendommen in Lissabon, zoo hij meester van de stad mogt worden, zou doen eerbiedigen.

Lord *William Russell* heeft ter kennis gebragt van de Engelsche kooplieden, die in Lissabon resideren, dat, hoe zeer Engeland Donna *Maria II* als Koningin van Portugal erkend heeft, de houding dier Regering, met betrekking tot den tegenwoordigen oorlog in dat land, steeds neutraal is, en dat derhalve de Engelsche kooplieden, door dadelijk voor de eene of andere partij daaraan deel te nemen, hierdoor zouden afwijken van den weg, dien hunne eigene Regering zich heeft voorgeschreven, en dus alle aanspraak op hare bescherming zouden verliezen.

Gedurende het gevecht van den 5den is een looper van de gravin *da Povoa* door de troepen van Don *Pedro* opgeligt, die een' brief aan de Miguellisten moest overbrengen, waarin de zwakste punten der linie van defensie werden opgegeven. Hij is dadelijk doodgeschoten en zijne meesteres gevat en naar de gewone gevangenis gebragt.

De generaal *Stubbs*, die voor Don *Pedro* te Oporto het bevel voert, is den nacht van den 2den met het geheele garnizoen van daar opgebroken, om een korps Miguellisten, dat benoorden de stad op eenige mijlen afstands post gevat had, te verdrijven, waarin hij te gemakkelijker slaagde, daar deze zijne komst niet afwachtten, maar naar Amarante terug trokken. *Stubbs* was daarop naar Oporto wedergekeerd.

Eene andere stoomboot, de *Echo*, is te Plymouth binnen, zijnde den 12den van Lissabon vertrokken. De tijdingen, die zij medebrengt, bevestigen het nieuws van den aanval op den 5den, doch spreken van geen later gevecht.

— Sir *John Campbell*, die aan boord van een Engelsch schip was gegaan, om uit Portugal naar Engeland terug te keeren, is op last der gezaghebbers van Don *Pedro* in hechtenis genomen en als krijgsgevangene naar Lissabon terug gebragt. In die hoofdstad zijn dezer dagen onderscheidene personen in hechtenis genomen.

— Woensdag namiddag heeft Z. M., na alvorens van het koninklijk paleis te Windsor naar dat van St. James gekomen te zijn, aan verschillende kabinetsleden een afzonderlijk gehoor gegeven. Te gelijken tijde heeft prins *Talleyrand*, uit hoofde van zijn op handen zijnde vertrek uit deze hoofdstad naar Parijs, een afscheidsgehoor bij den Koning gehad. Daags daarna is laatstgenoemde gezant echter nog eenigen tijd met den burggraaf *Palmerston* aan het bureau van buitenlandsche zaken werkzaam geweest, en gisteren namiddag heeft hij zich van hier naar het paleis te Windsor begeven, ten einde aan HH. MM. nog een bezoek te geven.

Van den 22sten. De inhoud der depêches, welke het gouvernement met het stoomschip *Echo*, hetwelk den 12den 's avonds van Lissabon vertrokken is, ontvangen heeft, wordt geheim gehouden. Het gerucht echter wil, dat die inhoud voor de Pedroïsten zeer nadeelig luidt; men zegt, dat Don *Pedro* heeft berigt, dat hij Lissabon niet in zijne magt zoude kunnen houden zonder vreemden bijstand. — Reeds voor eenige dagen verzekerde men alhier, dat de *Echo* niet van Lissabon zoude vertrekken, dan in geval er hoogst gewigtige tijdingen waren over te brengen.

De troepen van Don *Miguel*, die voor Lissabon liggen, worden door de vrienden der constitutioenelen op ten minste 22,000 man geschat. Bovendien erkennen zij, dat de togt van niet minder dan 3000 man, onder bevel van den generaal *Laroche-Jacquelin*, ten zuiden van den Taag, van groot gewigt is, vermits de hoogte van Almada, tegen over Lissabon, door die troepen bedreigd wordt. — Voorts merkt men aan, dat het bezit van Belem en Ajuda, ten westen van de hoofdstad, voor de Miguellisten almede van groot belang is.

FRANKRIJK.

PARIJS den 20 September.

(*Partik. corresp.*) Men meent, dat de bevolking van Lissabon vrij wel gestemd is voor de zaak van Donna *Maria*, daar anderzins de geringe bezetting dier stad zich niet tegen de Miguellisten had kunnen verdedigen. Men vreest echter, dat de belegering der genoemde hoofdstad nog niet spoedig zal worden opgeheven. Tot dus verre zal echter noch Spanje noch Engeland tusschen beiden komen.

— Het zeggen is, dat de Monarchen in Bohemen raadplegen over eene nieuwe verdeeling van Polen, even als die in 1806 bestond, waarbij Rusland eene aanmerkelijke opoffering zoude doen ten gunste van Pruissen, en in het Oosten schadeloos zoude worden gesteld.

— Het ministerieël berigt over de vertraging der onderhandelingen, nopens België, heeft eenigen indruk gemaakt. Men meent echter geen bijzonder belang te moeten hechten aan de tegenwoordigheid van den generaal *Gérard* en de prinsen in St. Omer.— Aan den anderen kant verbreidt men het wel of kwalijk gegronde gerucht, alsof er dezer dagen een Nederlandsche staatsman in Frankfort, den zetel der Bondsvergadering, zoude zijn aangekomen.

De republikeinsche bladen zijn meer bedaard; die der monarchalen daarentegen voeren eenen meer en meer hoogen toon.

— Naar men verzekert, zou in den raad besloten zijn, dat de bijeenkomst van de kamers eerst in het begin van December, in plaats van den 3 November, welke dag daartoe bepaald was, zal plaats hebben. De reden van dit uitstel wordt niet opgegeven.

— Uit Toulon schrijft men, van den 11 dezer: Te Oran is eene muiterij onder de troepen uitgeborsten. De generaal *Desmichels* een' onder-officier van het regement Afrikaansche jagers hebbende willen doen straffen, is het gansche regement in massa de kazerne uitgetrokken, om niet alleen tegen de straf, den onder-officier opgelegd, te protesteren, maar zich daartegen zelfs met geweld te verzetten. Er werd appel geslagen; al de troepen kwamen onder de wapenen en de kanonniers bij hunne stukken. Deze beschikkingen bragten nogtans het muitend regement niet tot reden, en de generaal, voor ergere gevolgen dezer opgewondenheid beducht, heeft haar ter nedergezet door eene dag-order, waarbij hij zich voorbehoudt, het gedrag van dien onder-officier aan een naauwkeuriger onderzoek te onderwerpen.

— Heden morgen heeft de heer *de Broglie* een' koerier van onzen gezant te Rome ontvangen met depêches, zoo men zegt, betrekkelijk onze bezetting in Ancona, welke Oostenrijk gaarne van daar verwijderd zag.

— Men spreekt van een groote wapenschouwing, die tegen het einde der maand in het veld van Mars moet gehouden worden.

— Bij het eindigen der beurs heeft men een geschrift doen rondgaan, waarbij de bemagtiging van Lissabon bij vernieuwing verzekerd werd; zulks gaf weder tot vele weddingschappen en beweging onder de speculanten aanleiding. Overigens heeft men niets nieuws van de Portugesche zaken vernomen.

Van den 21sten. Gisteren is de verantwoordelijke redacteur der *Gazette de France*, de heer *Aubry Foucault*, voor den regter van instructie verschenen, om gehoord te worden over de beide artikels, waarvoor dat blad in de vorige week tweemaal in beslag is genomen. Omtrent het eerste artikel, — zijnde een brief geweest aan *Lodewijk Philips* gerigt, waarin aan denzelven den raad werd gegeven, om de natie bijeen te roepen en bij de aanstaande meerderjarigheid van den hertog *van Bordeaux* de Fransche kroon aan dien jongen Vorst af te staan, welke raad, behalve op het grondbeginsel der wettigheid, ook gegrond en aanbevolen werd op het voorbeeld van den Regent *Philips van Orleans*, die bij de meerderjarigheid van den jongen *Lodewijk XV*, op deszelfs veertiende jaar, het gezag aan hem had opgedragen, — werd door den heer *Foucault* voor den regter van instructie geantwoord, dat de *Gazette*, wel verre van tot haat en minachting aan te zetten, in tegendeel bedoeld had, in 't belang van dien Vorst en in dat van Frankrijk, een' heilzamen raad te geven, ten einde de krisis, waarin het land sedert eene halve eeuw verkeerde, eindelijk te doen ophouden. Ten aanzien van het tweede beschuldigde artikel, waarin tot het weigeren der belasting werd aangezet, omdat niet alle contribuabelen, naar de tegenwoordige wetsbepalingen, regt op het kiesregt hadden, en gesteld werd, dat alleen zij de echte vertegenwoordigers waren, die door het volk zelf werden gekozen, vergenoegde zich voornoemde verantwoordelijke redacteur met te verklaren, dat de *Constitutionnel*, de *Courrier*, het *Journal des Débats* en andere bladen in het jaar 1829 en de nationale associatiën in 1789 hetzelfde hadden beweerd, en hij zich voorts op 's lands uitspraak verliet.

Van den 23sten. Gisteren zijn met de telegraaf orders naar Toulon overgemaakt, zoo men zegt, het bevel houdende, om alle gereed zijnde vaartuigen tot het overvoeren van troepen op de reede te brengen; volgens het meest algemeen gevoelen zouden dezelve naar Algiers bestemd zijn; sommigen vermeenen echter naar de kusten van Italië of naar Morea. Het *Journal des Débats* berigtte gisteren, dat het fregat *Héroïne* naar den Taag was gezeild; men denkt tot het overbrengen van instructiën voor den Franschen zaakgelastigde aldaar.

— Onze *Gazette des Tribunaux* deelt het volgende, te Port-au-Prince, op het eiland Haïti, gebeurde voorval mede, dat in ijsselijkheid alles te boven gaat, wat men van dezen aard sedert lang vernomen had.

„ Eenige maanden geleden was zekere Mulat, *Eriaz* geheeten, wegens eenen moord, door hem aan een' koopman van het eiland gepleegd, ter dood veroordeeld. Deze moord, onder afgrijselijke omstandigheden begaan, was door eenen zwaren diefstal voorafgegaan geworden. Weinige dagen daarna werd een jonge Portugees, *Dardeza*, tot dezelfde straf gevonnisd, omdat hij, in eene vlaag van minnenijd, zijn meisje den dolk in de borst gestooten had.

„ De twee veroordeelden waren in dezelfde gevangenis opgesloten, maar elk in een verschillend vertrek. *Eriaz*, wiens kracht en woestheid men vreesde, zat in een donker hok, waarin de lucht niet anders kon doordringen, dan door eene naauwe en getraliede opening, die in eenen der gangen van het gevangenhuis uitkwam. Geen straal van licht kon in dit kerkerhol doordringen, waar zelfs op het midden van den dag de digtste duisternis heerschte. *Dardeza*, wiens misdaad minder afschuw baarde en die aan de stokbewaarders meer deernis had ingeboezemd, was in eene ruimer en luchtiger kamer geplaatst geworden, uit welke een tralievenster uitzigt gaf op het open veld.

„ Beide de gevangenen waren geboeid aan handen en voeten. Aan beiden werd aangezegd, dat hun vonnis binnen drie dagen ten uitvoer gelegd zou worden, en men voorzag hen van eenen genoegzamen hoeveelheid water en brood, om hen tot het noodige tijdstip te onderhouden.

„ Sedert lang ging de een en de ander der gevangenen met ontwerpen tot ontvlugting zwanger. *Dardeza*, wien men veroorloofd had de bezoeken zijner vrienden te ontvangen, had eenig gereedschap bekomen, hetwelk tot bevordering van zijn oogmerk dienen kon; maar de ongelukkige jongman, zwak en zonder behendigheid, was door eenige vergeefsche pogingen weldra ontmoedigd geworden, en in doffe neerslagtigheid verwachtte hij de komst van den beul.

„ *Eriaz*, sterker en stouter dan zijn lotgenoot, wanhoopte niet en besloot alles te beproeven, om zich aan den dood door beulshanden te onttrekken.

„ Uit de ligging van zijnen kerker en den weg, dien hij afgelegd had, om er te komen, berekende hij, dat een der muren van denzelven de buitenmuur van het gebouw moest wezen en dat, zoo het hem gelukken mogt, daarin eene opening te maken, hij misschien het open veld zou kunnen bereiken.

„ Hij gaat dan aan het werk. Om het geluid te verdooven en den steen week te doen worden, maakt hij den muur vochtig en graaft alsnu in denzelven met de boeijen, waarin zijne handen gesloten zijn; heeft hij eenige scherven losgemaakt, bevochtigt hij de steenen op nieuw en gaat dus afwisselend voort. Hij weerstaat den slaap, en met eene vlijt, die alle verbeelding te boven gaat, staakt hij zijnen arbeid niet een enkel oogenblik. Van tijd tot tijd verschijnt een gevangeniswachter aan het luchtgat, en met eene lantaren, welker schijnsel hij in het hok doet vallen, bespiedt hij den gevangene. Maar, hoe driftig ook werkende, hoordt *Eriaz* steeds het oor gespitst; op het minste gerucht staakt hij den arbeid, en kijkt de oppasser in de gevangenis, zoo ziet hij *Eriaz* ineengedoken en schijnbaar slapende voor het gat liggen, hetwelk hij gegraven heeft.

„ Reeds was de muur vrij diep doorboord; maar hoe dik is dezelve? *Eriaz* wist het niet en kon niet beoordeelen, hoe veel hem nog te doen stond... Evenmin wist de ongelukkige, hoe veel tijds hij nog over had tot op de voltrekking van zijn vonnis.

„ Geplaatst in eenen donkeren kerker, waar altijddurende nacht heerschte, beroofd van elk middel, om den tijd te berekenen sedert het oogenblik, waarop men had aangekondigd, dat hij nog slechts drie dagen te leven had, wist hij niet, wanneer de noodlottige termijn verschenen zou zijn.

„ Welk een vreesselijke toestand! Op het minste gedruisch, dat hij verneemt, waant hij, dat alles uit is, dat men hem ter dood komt afhalen, en in deze ijsselijke onzekerheid, wat hij nog te doen, hoe lang hij nog te leven heeft, hield de ongelukkige soms moedeloos met arbeiden op.

„ Doch — hij waagt eene laatste poging. Knarsetandende stoot hij in den muur!.. Hij is gered! de steen wijkt, de muur is doorboord...., doch, helaas! de ongelukkige heeft zich in zijne gissing omtrent de gelegenheid der plaats bedrogen... Het is niet de frissche buitenlucht, welke hem door de zoo moeijelijk gevormde opening te gemoet stroomt; hij ziet niets anders, dan eenen anderen kerker, door het zwakke schijnsel eener lamp verlicht,... hij hoort een dof gerucht,... hij waagt het met gesmoorde stem te roepen... het was de gevangenis van *Dardeza*.

„ Op dit gezigt zinkt *Eriaz* als vernietigd ter aarde. Het is dan uit met hem — hij moet sterven.

„ *Dardeza* ligt uitgestrekt op den grond, afgemat door de pogingen, welke hij gedaan had. Weldra zijn de twee ongelukkigen elkander genaderd. *Eriaz* deelt, zijne hoop op eene opening, zijn ontwerp aan *Dardeza* mede, en van dezen vernemende, dat deszelfs gevangenis een op het veld uitkomend venster heeft, acht hij zich reeds gered... Doch, hoe vele dagen zijn er sedert de aanzegging verloopen — hoe veel tijds hebben zij nog voor hun werk? Hij ondervraagt *Dardeza*, die ten minste in staat geweest is dagen en uren te tellen, en verneemt, dat de nacht, die begint, voor hen de laatste zijn moet en dat de morgenzon hun schavot beschijnen zal.

„ Verre van *Eriaz* ter neder te slaan, verdubbelt die ontzettende tijding zijnen moed. *Dardeza* helpt hem en beide vereenigen hunne pogingen, om het door *Eriaz* in den muur gemaakte gat te vergrooten; weldra bevindt hij zich in *Dardeza's* vertrek.

„ Deze had van eenen vriend, onder anderen, eene horologieveer gekregen, om daarmede de ijzeren tralie-stangen van zijn venster door te zagen; maar, zulk een ontwerp onmogelijk achtende, had de ongelukkige dit niet eenmaal beproefd. Het bijzijn van *Eriaz* deed zijnen moed herleven; hij grijpt het kostbare werktuig, en, beide aan het werk gaande, hebben zij weldra eenige traliën van het venster doorgezaagd. De opening is wijd genoeg, om er door te geraken, en zoo het mogelijk is, zich van eene hoogte van zestig voeten neder te laten, is hunne vlugt verzekerd.

„ Thans blijft hun nog slechts over, de boeijen aan hunne handen en voeten open te zagen. Maar de arbeid zal nog van langen duur zijn; de nacht spoedt ten einde; de dag staat aan te breken, die dag, waarvan zij den avond niet zullen zien!... De horologieveer kan hun beiden niet tevens dienen; ter naauwernood zal een hunner den tijd hebben, om zijne ketenen te breken, en belemmerd door derzelver geweldigen last, is de vlugt onmogelijk.

„ Alstoen ontstaat tusschen hen een afgrijselijke strijd. Het reddende werktuig is in *Dardeza's* handen; hij wil er zich van bedienen. *Eriaz* stort op hem toe, om het hem te ontrukken. In dit naauwe kerkerhol, tusschen deze twee geboeiden, door den angst van een' aanstaanden dood gedreven, begint eene akelige worsteling — leven om leven. Weldra heeft de sterkere *Eriaz* zijnen vijand overmeesterd; *Dardeza* ziet, dat hij het moet opgeven, en opdat ten minste zijne tegenpartij zich niet redde, maar beide sterven mogen, poogt hij de veerzaag naar buiten te werpen. *Eriaz* verijdelt deze poging. *En toch zult gij het niet hebben*, roept de wanhopige *Dardeza*, rukt met eene laatste poging zijne hand uit die van zijnen tegenstander, en de veer in den mond stekende, zwelgt hij die door met een geluid, als het gerogchel van een' stervende. De ingezwolgene veer blijft hem diep in de keel vastzitten; hij is op het punt, om te stikken.... Plotseling treft een vreesselijk denkbeeld den geest van *Eriaz*; hij werpt zich op *Dardeza*, grijpt hem met zijne gansche kracht, verbrijzelt hem de hersenpan tegen den muur, duwt hem de vuist in den slokdarm, en hem met beide handen de keel openscheurende, zoekt hij, bij het licht der lamp, tot in het lillend ingewand van den ongelukkige het werktuig, waarvan zijne levensredding afhangt.

„ Druipende van bloed, haalt hij het naar buiten en gaat terstond aan het werk; weldra zijn zijne boeijen open en vervolgens, met de kleederen van *Dardeza*, dien hij ontbloot, vormt hij

zich eene soort van touw, dat hij aan eene der tralieën vasthecht; hij laat zich glijden, maar aan het einde van het touw gekomen, slaat hij met schrik zijn oog in de gapende diepte onder hem op een' afstand van nog meer dan dertig voeten. Evenwel, hij aarzelt niet... hij valt, maar zijn val wordt door een afdak gebroken, van hetwelk hij, deerlijk gekneusd, op straatsteenen nedervalt.

„ Doch ook hiermede was niet alles gedaan: hij bevindt zich op eenen ronde- of wachtweg, omgeven door eenen hoogen muur, welken hij alweder moet overklimmen.

„ Op het oogenblik, dat hij tracht te ontdekken, waar de beklimming hem het minst moeijelijk zal vallen, bemerkt hem een der wachthonden en vliegt hem aan. In plaats van het dier te ontwijken, springt *Eriaz* het te gemoet, duwt, om deszelfs geblaf te stuiten, het den arm in den muil en wurgt het; maar, in zijne doodsstuipen, bijt de dog hem de hand af.

„ Geen tijd was te verliezen; want de dageraad brak aan. *Eriaz* kiest eene plaats, waar ettelijke spleten in den muur hem steunpunten verleenen, en dood moede, met een gekneusd ligchaam en eenen verminkten arm, geraakt hij eindelijk over den muur: ... hij is vrij.

„ De dag aangebroken zijnde, komen de kerkerknechten de veroordeelden af halen, om hen naar de strafplaats te geleiden... Zij vinden niets, niets dan een vreesselijk geteisterd lijk.

„ Weldra is geheel de omtrek in rep en roer; en in proclamatiën wordt overal de beschrijving van den gevlugten verspreid. Uit de sporen van het bloed en uit de verscheurde stukken, welke men nabij den door *Eriaz* gewurgden hond gevonden had, had men bemerkt, dat hij de regter hand verloren moest hebben: al deze bijzonderheden worden bekend gemaakt.

„ Schoon stervende van afmatting en van honger, was *Eriaz* nog een uur ver voortgeloopen; eindelijk houdt hij stil bij eene kleine stulp en waagt het, om er herbergzaamheid te vragen, meenende, dat het gerucht zijner ontkoming zich zoo verre niet verspreiden zal.

„ Eene oude Negerin, de bewoonster dezer hut, biedt hem eenige levensmiddelen aan, en *Eriaz* was op het punt om te vertrekken, toen een Mulat, *Caro* genaamd, en zoon der weldadige Negerin, eensklaps binnen treedt.

„ Hij kwam uit de stad en het eerste wat hij doet is het nieuws te vertellen, dat hij er vernomen heeft. Op dit verhaal verbleekt *Eriaz* en verbergt in haast zijnen arm onder zijne kleederen. Hoe snel ook, is deze beweging door *Caro* bemerkt. Jong en onverschrokken, springt hij op *Eriaz* toe, ontrukt hem zijnen mantel en ziet de bloedende wonde; doch even snel heeft ook *Eriaz* eenen sprong achterwaarts gedaan en eene bijl gegrepen, die in eenen hoek stond. Met deze dringt hij op *Caro* aan, die van zijnen kant zich met een' zwaren stok gewapend heeft. Behendig weert hij den hem toegebragten houw af; de bijl van *Eriaz* glijdt langs den stok en splijt de hersens van de arme Negerin, die toeschoot, om haren zoon te beschermen.

„ Op dit gezigt brengt *Caro* zijne tegenpartij op het hoofd eenen geweldigen slag toe, die hem bedwelmd en weerloos op den grond doet vallen; vervolgens werpt hij zich op het ligchaam zijner moeder, en poogt haar, doch vruchteloos, in het leven terug te roepen.

„ Ten zelfden tijde verschijnen drie der talrijke policie-ruiters, die in alle rigtingen den vlugteling vervolgden, op dit nieuwe tooneel van gruwelen aan. *Eriaz* wordt gekneveld, aan den staart van een paard gebonden en spoorslags in zijnen kerker terug gebragt.

„ Naauwelijks aldaar aangekomen, vraagt *Eriaz* eene flesch rum en eenen geestelijke; aan dezen laatste verhaalt hij met ijzingwekkende koelbloedigheid al de bijzonderheden zijner vlugt; daarna zwelgt hij, in éene teug, den hem gegevenen rum naar binnen; naauwelijks was de priester vertrokken, of hij stortte bewusteloos neder, en toen men kwam, om hem naar het schavot te voeren, was hij een lijk."

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE den 20 September.

Men verzekert thans, dat de komst van den heer *Verstolk* uit Londen is ten gevolge van eene memorie, die hij uit Londen aan het Gouvernement had overgezonden, met betrekking tot den staat onzer onderhandelingen aldaar; te meer daar de memorie in eenen geheel conciliatoiren geest gesteld was, en men een' spoedigen afloop onzer geschillen met België mogt te gemoet zien, indien zijne ideën door het Gouvernement opgevolgd wierden. Het Bestuur schijnt echter dienaangaande, even zoo min als omtrent Luxemburg, nog tot geen bepaald besluit te kunnen komen. — Het berigt van de vier vragen, die aan ons Gouvernement door de Conferentie zouden gedaan zijn, door de Belgische bladen het eerst medegedeeld, is onwaar; men is in eens over alle kwestiën heengesprongen, om de Luxemburgsche te behandelen, uit hoofde men hier de meeste moeijelijkheden vermoedde. Men mag hopen, dat, zoo mogelijk, een spoedig en gunstig besluit zal genomen worden, te meer daar die zaak geheel afgezonderd is van de onze, en de Conferentie vast schijnt besloten te hebben, om zich niet weder te vereenigen, alvorens die zaak haar beslag zal bekomen hebben. Hoewel het Gouvernement genoegzame fondsen heeft, om de zaken, met betaling der interessen van de schuld zelve, gedurende de eerste maanden van het volgende jaar, zonder nieuwe leening, gaande te houden, zoo is het echter niet te hopen, dat men daarvan gebruik zal maken, indien men geene vooruitzigten op voordeeliger schikkingen heeft.

Van den 22sten. Door Z. M. zijn, bij besluit van den 19 dezer, benoemd tot substituut van den procureur-generaal bij het hoog geregtshof: de heer mr. *A. W. van Appelterre*, substituut van den procureur des Konings te Gorcum; tot regter van instructie bij de regtbank van eersten aanleg te 's Gravenhage: de heer mr. *J. Canneman*, regter te Alkmaar; en tot regters bij genoemde regtbank: de heeren mrs. *H. A. Bollard*, procureur, *C. Carbasius* en *H.* baron *van Slingelandt van Goidschalksoord*, regter-plaatsvervanger.

Nog is bij Koninklijk besluit van den 12 dezer benoemd tot districts-kommissaris van Zierikzee: jhr. *Willem Dignus de Jonge*, en tot griffier der Staten van de provincie Overijssel: de heer mr. *Jan Mathys van Rhijn*.

— De onlangs bij het hoog geregtshof benoemde raadsheeren zullen, naar men verneemt, op den eersten October, des namiddags te half een, in eene vereenigde zitting van dat hof, den eed afleggen, en daarna in functie treden.

— Naar men verneemt, is dezer dagen bepaald geworden, dat aan de miliciens van 1826, 1827 en 1828, des begeerende, door de militaire overheid verlof zal worden verleend, om huwelijken aan te gaan; dat de miliciens, met onbepaald verlof afwezig, des begeerende, naar hunne korpsen zullen kunnen terug keeren; — dat de met onbepaald verlof afwezige leden der schutterij, vrijwilligers en miliciens, welke tijdens hunne inlijving hun beroep maakten van de zeevaart en de visscherij, en welke bewijzen kunnen dit beroep thans weder te kunnen uitoefenen, buiten 's Rijks schepen, doch onder Nederlandsche uitrusting, daartoe het noodige verlof kunnen erlangen; — dat de schutters, welke zich verbonden hebben, om gedurende de tegenwoordige omstandigheden bij Zr. Ms zeemagt te dienen, des begeerende, onbepaald verlof zullen kunnen erlangen, onder voorwaarde, van op de eerste oproeping weder op te komen; — dat de miliciens bij de marine in dienst wel verlof zullen kunnen erlangen, om naar hunne haardsteden terug te keeren, onder voorwaarde, van op de eerste oproeping weder op te komen, maar geen verlof, om ter koopvaardij te varen; — dat aan de vrijwilligers bij de marine geen onbepaald verlof zal worden verleend.

Van den 24sten. Gisteren is alhier de tentoonstelling van schilderijen en verdere kunstwerken van levende meesters geopend, in de nieuwe daartoe ingerigte zaal, in het *St. Nikolaas Gasthuis*. Deze tentoonstelling, welke door een schoon licht zeer begunstigd wordt, is rijk aan fraaije stukken, en beantwoordt ten volle aan de verwachting. Men vindt er uitmuntende schilderijen van de meeste onzer voornaamste kunstenaren, als ook eenige zeer fraaije marmeren beelden en afgietsels van onderscheidene Nederlandsche beeldhouwers. De toegang tot deze tentoonstelling is voor een' ieder' *gratis* bepaald op Dingsdag en Vrijdag van elke week, van des morgens te 10 tot des namiddags te 3 uren, en voorts des Maandags, Woensdags, Donderdags en Zaturdags van 10 tot 4 uren, mits voorzien zijnde van een toegangbiljet, voor ieder' persoon bij den ingang te bekomen, tegen betaling van 25 cents.

— Eenige dames hebben te Rotterdam het plan ontworpen, om eene loterij van verschillende voorwerpen daar te stellen, welker opbrengst geheel alleen zal strekken ter verzachting van het lot der ongelukkigen en weezen, welker ouders het slagtoffer der *cholera* zijn geworden.

— In de maand Augustus l.l. zijn door het kanaal van Voorne 336 schepen gevaren, waarvan 139 uit zee komende, en 113 naar zee gaande.

AMSTERDAM den 24 September.

Berigten uit Lillo en Liefkenshoek, van den 21 en 22sten, melden ons, dat de dijk aan den Doel, in den morgen van den 21sten, van zelven ingestort is. Men vooronderstelt, dat juist eene door de Belgen daaraan bewerkstelligde verhooging, waartoe zij de aarde van de breedte van den dijk hebben afgestoken gehad, hiertoe aanleiding heeft gegeven, en het water de benoodigde kracht tot ondermijning van den dijk verschaft heeft. Zoo veel men berekenen kon, moest de schade aanzienlijk wezen, wijl de Doelsche polder vol aardappelen en andere veldvruchten stond, en er zich in het dorp vele korenmijten bevonden, terwijl het dorp den 21sten reeds vrij diep onder water was. Bij het vertrek van de laatste brieven, van den 22sten, liep het gerucht, dat het den Belgen gelukt zou wezen de doorbraak weder te stoppen.

BREDA den 23 September.

(*Partik. corresp.*) Men spreekt hier weder sterk van eene verwisseling, die er in de kantonnementen der troepen zal moeten plaats hebben, en welke, naar men zegt, den 10 of 15 der volgende maand geschieden moet. Het schijnt echter, dat het hoofdkwartier nog tot den 1 November te Tilburg verblijven, en alsdan naar 's Hertogenbosch vertrekken zal.

Sedert Zaturdag zijn hier weder vijf Belgische deserteurs aangebragt, als eergisteren een van het 8ste regement infanterie van linie, die zijn korps in het kamp bij Bauwel verlaten had, gisteren drie en heden weder een van het 12de regement van dat wapen, die allen uit het kamp bij St. Job in het Goor weggeloopen zijn. Op het oogenblik dat wij dit schrijven, wordt er weder een serjant van dat regement binnengebragt, die, even als zijne voorgangers, zich aan onze voorposten te Zundert aangegeven had.

UTRECHT den 24 September.

Nopens de zamenzwering tegen het leven van Keizer *Nikolaas* vindt men in het Belgisch dagblad *le Franc Parleur* eenen Duitschen brief of eene circulaire, door den Pruissischen minister van policie, den heer *Brenne*, den 6 Mei 1832 aan de gouverneurs in Pruissen verzonden. Deze circulaire is naar Brussel gebragt door eenen Pool, die door de Fransche gendarmen naar de Belgische grenzen is gevoerd, en die dezelve in zijne laars had verborgen. In dezelve leest men, onder anderen: » Het blijkt uit een rapport, van Besançon ontvangen, dat verscheidene Poolsche uitgewekenen in Frankrijk, en wel de moedigsten en ondernemendsten, tegen het leven van Keizer *Nikolaas* hebben te zamengezworen. Hun getal wordt door eenigen op 80, en door anderen op 160 opgegeven. Van dezen zijn er 10 à 12 naar Petersburg vertrokken, welke Fransche of Engelsche passen voor verdichte personen hebben weten te verkrijgen." Ten gevolge van deze ontdekking en aanschrijving, heeft men in het voorgaande jaar in Pruissen de gestrengste maatregelen moeten nemen jegens vreemdelingen, die door Pruissen reisden, en is men geslaagd, de meesten dier zamengezworenen te arresteren, en hun plan te verijdelen.

ROTTERDAM den 24 September.

Het Antwerpsch handelsblad van Maandag meldt, dat het zeker schijnt, dat de Hollandsche militairen den dijk van den polder van den grooten Doel niet hebben doorgestoken; doch dat de doorbraak alleen door toeval en ten gevolge van den slechten staat, waarin de dijk zich na de laatste stormen bevond, heeft plaats gehad. De schade was ook minder groot, dan in den beginne gezegd was, en sedert Zaturdag avond was het gat geheel digt, dank zij den ijver der Belgische sappeurs-mineurs, wier pogingen door de Hollanders zelven ondersteund zijn, die eene schuit met rijswerk naar de plaats der doorbraak gezonden hebben.

In het *Journal de la Haye* leest men, onder het opschrift: *leve de vrijheid van onderwijs!* het volgende:

» In eene discussie, welke onlangs ter zoogenaamde representanten-kamer in België plaats greep, heeft de heer *Seron* verzekerd, dat te Brussel twee ontslagene galeiboeven publieke leerscholen hebben opgerigt. Laat nu nog iemand zeggen, dat de omwentelingen tot niets goed zijn!"

*** De GEWONE WINTERWERKZAAMHEDEN van het GENOOTSCHAP *TER BEVORDERING DER NATUURKUNDIGE WETENSCHAPPEN* zullen op Woensdag, den 2 October, des avonds te zes uren, geopend worden in de CONCERTZAAL, in de Poelestraat. De Spreekbeurten zullen in deze maand worden vervuld, op Woensdag, den 2 October, door Prof. TH. VAN SWINDEREN en Dr. D. DE VRIES REILINGH; den 16den door Dr. A. SCHNEITHER en Prof. H. C. VAN HALL; den 23sten door Dr. C. U. J. HUBER en W. GLEUNS, Jr., en den 30sten door Prof. S. STRATINGH, Ez. en Dr. G. A. STRATINGH. — Het is het belang van hen, die Leden willen worden des Genootschaps, om zich daartoe nu, met schriftelijke opgave hunner Woonplaats, vóór het beginnen der Voorlezingen aan te melden aan den Penningmeester des Genootschaps, Dr. G. A. STRATINGH, in de Heerestraat, omdat men dan terstond gebruik kan maken van de Vergaderingen; terwijl de contributie eerst van den 1 Januarij 1834 af berekend wordt.

TH. VAN SWINDEREN, *Secretaris.*

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

*** WEHE den 20 September 1833. Op den Huize *Weerborg* beviel heden van eenen ZOON de Hoog Wel Geborene Vrouwe CORNELIA PETRONELLA HERMANNA TJARDA VAN STARKENBORGH STACHOUWER TOT WEHE, geboren THOOFT.

*** Mijne geliefde Vrouw JOHANNA ELISABETH WICHERS beviel heden morgen van eenen welgeschapenen ZOON.

GRONINGEN den 23 September 1833. J. HOETH, *Ontvanger van het Regt van Waarborg der Gouden en Zilveren Werken, voor de Provinciën Groningen en Drenthe.*

*** Heden beviel van eene DOCHTER BERBER TEENSTRA, geliefde Echtgenoot van

MANTGUM den 25 September 1833. A. VAN DIJK, *Predikant.*

*** Heden beviel voorspoedig van eenen welgeschapenen ZOON M. F. DEDDES, geliefde Echtgenoote van

GRONINGEN den 25 September 1833. J. H. DEDDES.

*** Getrouwd:

S. L. LEWE VAN NIJENSTEIN
en
C. ALBERDA VAN BLOEMERSMA.

ZUIDBROEK den 25 September 1833.

*** Getrouwd:

HINDERIKUS B. VAN HEUVELN, *Arrondissements-IJker*,
en
HINDERKJE J. SAP, van *Veendam*.

GRONINGEN den 26 September 1833.

*** Heden avond overleed op het onverwachtst, aan de gevolgen van een allerhevigst kramp-kolijk, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot GABINUS DE WAL, *Hoogleeraar in de Regtsgeleerdheid aan deze Hoogeschool*, in den ouderdom van 47 jaren en bijna 9 maanden; door wiens vroegtijdigen dood zijne zes Kinderen uit een vroeger huwelijk den besten vader en liefderijksten leeraar en verzorger verloren, — en mij alleen de herinnering overblijft aan een' gelukkigen echt van nog geene twee jaren.

GRONINGEN den 22 September 1833. F. A. BAART DE LA FAILLE, Wedw. DE WAL.

*** Heden overleed onze waarde Broeder en Behuwd-Broeder JOHANNES VAN RAKEN, in leven *Blokmaker*, aan den Westkant van Der-A alhier, in den ouderdom van 35 jaren; eene korte, doch hevige ziekte maakte een einde aan zijn werkzaam leven.

GRONINGEN den 23 September 1833. G. SCHOLTENS. Mede uit naam der overige Broeders en Zusters.

NB. *Er zullen geene uiterlijke teekenen van Rouw gedragen worden.*

*** Werden wij op den 22 dezer getroffen door het verlies onzer hoogbejaarde Moeder, nog zwaarder treft ons de slag op den 24sten, door het afsterven van onzen op een' na oudsten Zoon CORNELIS HERMANNUS, welke ons in den jeugdigen leeftijd van bijna 21 jaren, na alle Kerkelijke Regten te hebben ontvangen, door eene kortstondige ziekte werd ontrukt.

Geven hiervan door deze kennis aan alle Vrienden en Bekenden.

GRONINGEN den 24 September 1833. C. THEIJSSEN. S. THEIJSSEN, geb. HEIKENS.

*** Heden, de dag van 5 weken na het smartelijk overlijden van ons jongste Dochtertje, treft ons een nog gevoeliger slag. Onze teedergeliefde oudste Zoon JAN is niet meer! Hij overleed in den ouderdom van 10 jaren en 9 maanden, na eene ongesteldheid van slechts 12 uren. Hoe ons deze dubbele slag treft, kan ieder gevoelig ouderenhart ligt beseffen; doch wij wenschen Gode te zwijgen.

GRONINGEN den 24 September 1833. J. H. LIMBORGH, *Scheepstimmerbaas* buiten het Kl. Poortje. N. LIMBORGH, geb. BAKKER.

*** Ons ZOONTJE, over welks geboorte wij ons op den 7 dezer verblijdden, werd ons heden morgen, tot onze droefheid, door den dood ontrukt.

GRONINGEN den 24 September 1833. J. VAN DAM, Jz. H. VAN DAM, geb. BERGMAN.

*** Nog ter naauwernood bekomen van den treffenden slag, die ons op den 18 dezer maand, door het overlijden van onzen geliefden Vader en eenen onzer Broeders, werd toegebragt, vinden wij ons andermaal in de treurige noodzakelijkheid, om, langs dezen gebruikelijken weg, ook kennis te geven van het afsterven onzer geliefde Moeder DIEWERTJE VAN DER VLIET, Weduwe JAN BERENDS SCHUKKING. Zij werd tot onze bittere smart op heden aan ons kinderhart ontrukt in het 50ste jaar hares levens, nalatende 7 Kinderen, welke te zamen dit vroegtijdig afsterven hunner Ouders bitter betreuren, en onder welke er nog zijn, die derzelver verlies nog niet kunnen beseffen.

GRONINGEN den 25 September 1833. JANTJE SCHUKKING, en namens hare Broeders.

Er zullen geene uiterlijke teekenen van Rouw worden aangenomen.

*** Heden overleed, tot onze bittere droefheid, onze op eene na jongste Dochter WILLEMINA LUCEA, in den jeugdigen leeftijd van ruim negentien maanden.

GRONINGEN den 26 September 1833. P. H. NOORDBEEK VAN WERMESKERKEN. L. VAN WERMESKERKEN, geb. VAN GIFFEN.

VAN NOORD-NEDERLAND, Tweede Deel, Eerste Stuk, *Bedekt bloeijende (Cryptogamische) Planten*, bewerkt door F. A. W. MIQUEL en M. DASSEN, prijs *f* 2 — 40. — Van het Eerste Deel, over de *Zigtbaar bloeijende Planten*, zijn nog eenige weinige Exemplaren, tegen *f* 5 — 50, te bekomen.

II. N. ANSLIJN, Nz., ONDERWIJZING IN DE BOTANIE, of KRUIDKUNDIG LEERBOEK, inzonderheid voor hen, die tot de *Artsenijmengkunde* worden opgeleid; bevattende, na eene Inleiding in de *Kruidkunde*, eene Systematische Beschrijving dier Gewassen, welke in de Nederlandsche Apotheek vermeld zijn, met Platen, *f* 2 — 60.

III. R. ADAMS, REIZE IN DE BINNENLANDEN VAN AFRIKA, en VERHAAL van zijne SLAVERNIJ onder de ARABIEREN, met eene Kaart van *Afrika*, waarop de Reis van ADAMS en die van MUNGO PARK aangewezen is, *f* 3 — 25.

VERKOOPING VAN BOEKEN,

in onderscheidene *Talen* en *Wetenschappen*, nagelaten door wijlen de Wel Eerwaarde Heeren C. MOS en K. D. SCHONFELD, in leven *Predikanten* te *Delfzijl* en *Sebaldeburen*, welke verkocht zullen worden den 14 October 1833, ten Huize van den Logementhouder H. VAN DER LAAN, aan de Groote Markt, te *Groningen*. Alles is te bezien op Zaturdag, den 12 October, des voormiddags van 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 4 uren. De *Catalogus* is te bekomen bij den Boekhandelaar J. RÖMELINGH, aan de Groote Markt, voor 5 Centen, *ten voordeele der Armen*.

*** Al degenen, welke schuldig zijn of te vorderen hebben, alsmede welke Gelden, Goederen of Papieren onder zich berusten hebben, toebehoorende aan de Nalatenschap van PIETER SIBRANDS HEIN, Timmerman, gewoond en overleden te *Huizingh*, worden bij deze opgeroepen, daarvan op- en aangave en betaling te doen, vóór den 15 October aanstaande, aan

J. HEIN, te *Middelstum*.

*** Mr. HERMAN TRIP, openbaar Notaris, ter residentie van *Groningen*, is voornemens, op Maandag, den 30 September 1833, des avonds te 7 uren, ten Huize van R. J. TIDDENS, Kastelein in *het Huis de Beurs*, te *Groningen*, publiek te Koop te presenteren:

I. Eene weldoortimmerde BEHUIZING, zijnde een *KOFFIJHUIS*, met eenen Woonkelder er onder, welke afzonderlijk wordt verhuurd, staande op eigen grond, achter het Raadhuis, Westzijde van de Groote Markt, te *Groningen*, ingang hebbende in het Soepenstraatje en aldaar geteekend letter L no. 46 V, wordende door H. G. NANNINGA bewoond.

II. Eene net doortimmerde BEHUIZING, geteekend letter D no. 14 V, met een' TUIN er achter, staande en gelegen op eigen grond, ten Zuiden in de Visscherstraat, te *Groningen*, wordende door den Rijksschatter J. BRONNEGER bewoond.

III. Een HUISJE en TUIN, gemerkt letter G no. 198, staande en gelegen aan den Stadswal, tusschen de Ebbinge- en Boteringepoorten, te *Groningen*, waarvan jaarlijks aan de Stad *Groningen* tot grondpacht moet worden betaald *f* 13 - 10, wordende door FRANS WINDMAN bewoond.

IV. Den EIGENDOM van eenen *Tuin*, buiten de Heerepoort, onder *Groningen*, bij R. DE JAGER in gebruik, voor eene jaarlijksche, op St. Petri verschijnende, pacht van *f* 7.

V. ADIDEM van eenen *Tuin* aldaar, bij N. VAN DIJKEN en Vrouw in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Gregorie verschijnende, pacht van *f* 7; en

VI. Den EIGENDOM van pl. m. 22 Bunders en 69 Roeden *Land*, te *Schilligeham*, onder *Winsum*, gelegen, wordende door FREERK DE VRIES en GRIETJE JACOBS KOOI, Echtelieden, wonende te *Obergum*, onder vaste beklemming gebruikt, voor eene jaarlijksche, op Midzomer en Midwinter telkens voor de geregte helft verschijnende, huur van *f* 162 — 75.

De drie eerste Perceelen zullen op den 1 November aanstaande worden aanvaard, en kunnen des Zaturdags bevorens en op den dag van Verkoop, des namiddags van 2 tot 5 uren, worden bezigtigd, en de Conditiën van dezen Verkoop zullen, drie dagen bevorens, ten Huize van Verkoop en, met de bewijzen van Eigendom, ten Kantore van mij Notaris ter lezing liggen.

Mr. H. TRIP, *Notaris* en *Procureur*.

*** Mr. HERMAN TRIP, openbaar Notaris, residerende te *Groningen*, is voornemens, op Maandag, den 14 October 1833, des avonds te 7 uren, ten Huize van den Logementhouder S. OLTKAMP, in den *Toelast*, aan de Groote Markt, te *Groningen*, publiek te Koop te presenteren:

I. Eene geheel nieuws doortimmerde BEHUIZING, gemerkt letter E no. 104 V, met eenen fraaijen TUIN er achter, staande en gelegen aan de Noordzijde van de Noorderhaven, te *Groningen*.

II. Den EIGENDOM van pl. m. 18 Bunders, 29 Roeden en 24 Ellen *Land*, gelegen onder *Midwolde*, in den *Oldambte*, bij ALDERT S. SEBES en HEMMIGJE JANS BECKERING, Echtelieden, onder vaste beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 155 — 00.

III. ADIDEM van pl. m. 24 Bunders, 9 Roeden en 96 Ellen *Land*, gelegen te *Holwierda*, bij TAMME SEBES onder vaste beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 155 — 00.

IV. ADIDEM van ⅔ en ⅓ Aandeelen van pl. m. 36 Bunders, 14 Roeden en 94 Ellen *Land*, te *Holwierda* gelegen, wordende door HOMME WILLEMS RITZEMA en EVERTJE GEERTS VAN DIJK, Echtelieden, onder vaste beklemming gebruikt, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur voor deze Aandeelen van *f* 131 — 25.

V. ADIDEM van pl. m. 7 Bunders en 8 Roeden *Land*, gelegen te *Tweehuizen*, onder *Spijk*, bij JAN HINDRIKS VAN DER VEEN en Vrouw onder vaste beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 58 — 00.

VI. ADIDEM van ⅙ Gedeelte in eene BOERENPLAATS, groot in het geheel 47 Bunders, 20 Roeden en 64 Ellen *Land*, gelegen onder *Nieuwolda* en *Midwolda*, in den *Oldambte*, bij ABEL JACOBS VELTMAN en Vrouw onder vaste beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Martini verschijnende, huur van *f* 55 — 54½ voor dit Aandeel.

VII. ADIDEM van pl. m. 5 Bunders en 25 Ellen *Land*, gelegen te *Bierum*, buitendijks, bij HILLEBRAND LAMMERTS VAN DER SWAAG onder vaste beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 52 — 00.

VIII. ADIDEM van pl. m. 4 Bunders *Land*, gelegen op de *Uithuizer Meeden*, bij JAN H. VAN VEEN en GEERTRUIDA SCHILHOORN, Echtelieden, onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 42 — 50.

IX. ADIDEM van pl. m. 5 Bunders *Land*, gelegen te *Uithuizer Meeden*, bij BEREND JONKER en Vrouw onder vaste beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 30 — 00.

X. ADIDEM van pl. m. 3 Bunders, 61 Roeden en 49 Ellen *Land*, gelegen te *Farmsum*, bij MACHIEL JANS OOSTING en Vrouw onder vaste beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 20 — 00.

XI. ADIDEM van den derden Kamp *Lands*, op de *Ulsda*, in den *Oldambte*, gelegen, wordende door REINDERT GEERTS BOUMAN en ELISABETH PIETERS DORENBOSCH, Echtelieden, onder vaste beklemming gebruikt, voor eene jaarlijksche huur van *f* 18 — 75.

XII. ADIDEM van pl. m. 2 Bunders, 43 Roeden en 37 Ellen *Land*, te *Tweehuizen*, onder *Spijk*, gelegen, bij BENE LUITJENS SMIT en Vrouw onder vaste beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 18 — 00.

XIII. ADIDEM van pl. m. 3 Bunders, 61 Roeden en 49 Ellen *Land*, te *Farmsum* gelegen, bij WILLEM EVERTS ZUITHOF en Vrouw onder vaste beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 14 — 00.

XIV. ADIDEM van pl. m. 3 Bunders, 61 Roeden en 49 Ellen *Land*, mede te *Farmsum* gelegen, bij JACOB GEERTS en Vrouw onder vaste beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 14 — 00.

Alles behoorende tot de Nalatenschappen van wijlen den Heer O. F. KOOLMAN en Mejufvrouw F. P. BOER, in leven Echtelieden.

De voormelde Behuizing zal op den 1 November aanstaande worden aanvaard, en kan des Zaturdags bevorens en op den Verkoopdag, des namiddags van 2 tot 5 uren, worden bezigtigd, en de Conditiën van dezen Verkoop zullen, drie dagen bevorens, ten Huize van Verkoop en, met de Bijlken van Eigendom en Beklembrieven, ten Kantore van mij Notaris ter lezing liggen.

Mr. H. TRIP, *Not.* en *Proc.*

*** Mr. G. J. KEISER, openbaar Notaris, residerende te *Groningen*, is voornemens, op Vrijdag, den 4 October 1833, des avonds te 7 uren, ten Huize van den Kastelein EEKHOFF, aan de Groote Markt, te *Groningen*, publiek, op Strijkgelds Conditiën, te Koop te presenteren: I. Eene weldoortimmerde BEHUIZING, staande te *Groningen*, in de Harderingestraat, Oostzijde, geteekend zwarte letter W no. 19, met eenen mandeeligen Gang en Put. II. Eene WOONKAMER, aan het Zuiderdiep, Noordzijde, tusschen de Schoolholm- en Munnikenholmbogen, geteekend zwarte letter Z no. 363. Om te aanvaarden op den 1 November eerstkomende. — De Bewijzen van Eigendom en Conditiën van Verkoop zijn, drie dagen bevorens, ten Kantore van den opgemelden Notaris, en laatstgemelde ook ten Huize van Veiling te lezen en te vernemen.

HOUTVEILING.

Op Zaturdag, den 28 September 1833, des voormiddags te 11 uren, zullen, te *Delfzijl*, ten Huize van den Kastelein H. G. ROELFZEMA, onder werkelijke Houtkoopers, in Veiling ter Verkoop worden gepresenteerd:

Onderscheidene Ladingen NOORDSCHE HOUTWAREN, bestaande in zware Maats en Overmaats VUREN ZAAGBALKEN, toppige OSTER-RUSOER JUFFERS, HUISBALKEN, KOLDERS, DEELEN en SPIEREN, benevens eene partij RIGASCHE GREINEN KROONBALKEN.

Liggende het een en ander genommerd nabij de Werf *Concordia*, en zijn daarvan de Notitiën te bekomen bij den Kastelein voornoemd.

VERKOOPING VAN ROERENDE GOEDEREN.

J. VEENHOVEN, Hz., Griffier van het Vredegeregt, Kanton *Hoogezand*, zal, ten verzoeke van de ERFGENAMEN van Mejuffer A. M. ADRIANI, op Maandag, den 30 September 1833, des middags te één uur, op den Huize *HUNINGA*, te *Westerbroek*, publiek Verkoopen: 2 PAARDEN, 11 stuks HORENVEE, 8 SCHAPEN, 2 VARKENS, 2 BOERENWAGENS, WIPKAR, PLOEG, EGGEN, KERN, TIENEN, VATEN, KOPEREN en andere EMMERS, 3 BAGGERPRAMEN, benevens onderscheidene HUISMEUBELEN.

J. VEENHOVEN, Hz.,
Griffier.

*** Mr. A. J. VAN ROIJEN, Notaris te *Onderdendam*, zal, op Woensdag, den 2 October 1833, des middags te 12 uren, op het EILAND *ROTTUMEROOG*, ten verzoeke van den Heer BURGEMEESTER DER GEMEENTE *WARFFUM*, als daartoe geautoriseerd door den Heer GOUVERNEUR DEZER PROVINCIE, voor kontant Geld, publiek Veilen en Verkoopen navolgende aldaar GESTRANDE en OPGEVISCHTE GOEDEREN, als: 17 Vaten TALK, wegende 4331 Nederl. ℔; 17 Vaten TRAAN, inhoudende 1972 Kannen; 10 Vaten BLAAUWSEL, wegende 2403 Nederl. ℔; 5 STULPEN; 4 GESCHILDERDE GLAZEN; 15 LIKEURFLESCHJES; 158 Dozijnen ROEMERS; 27 Dozijnen BIERGLAZEN; 10½ Dozijnen INKTFLESCHJES; 345 Bondten GAREN, van 20 Roof pr. Bond, en 1 KABELTOUW, lang 110 Ellen, dik 2 Palmen, 1 Duim, wegende 429 Ned. ℔.

NB. Tot narigt van gadingmakenden dient, dat, den morgen van den dag van den Verkoop, *precies te negen uren*, een VAARTUIG van de *NOORDPOLDERZIJL*, achter *USKWERT*, zal VERTREKKEN naar *ROTTUMEROOG*; terwijl de Verkooping *precies te 12 uren*; doch niet dan na de aankomst van dat Vaartuig, eenen aanvang zal nemen.

Mr. A. J. VAN ROIJEN.

*** E. G. DIJKSTERHUIS en L. H. LUDENS zijn voornemens, op nader te bepalen tijd en plaats, in openlijke Veiling te Verkoopen:

I. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, met de VASTE BEKLEMMING van nagenoeg 32 Bunders *Land*, te *Veen* en te *Velde*, staande en gelegen te *Winschoter Boren-Buren*, zullende inkomstig tot vaste huur doen *f* 100 — 00, thans in gebruik bij CHRISTIAAN H. WIERDS en Vrouw; en

II. Den EIGENDOM van dien. — Om de Landen in dezen Herfst en de Behuizing en Schuur op den 1 Mei 1834 te aanvaarden.

J. FRESEMANN VIËTOR.

NB. *UIT DE HAND TE KOOP*: een komplete SNUIFMOLEN, en ALLES WAT DAARBIJ BEHOORT, vroeger gebruikt door den Heer J. ELTJES en later door den Heer BIEBERICHER; ook geschikt voor een' BOEKWEITMOLEN. Te bevragen bij den *Timmerman* H. BLOUW, in de Oosterstraat.

De Gebroeders BERNARD & AUGUSTE, in LAKEN,

berigten, dat zij met hunne KRAAM op de Kermis staan, en voorzien zijn van alle soorten van LAKEN, ZEPHIR, CASEMIR en LEIDSCHE DUFFELS; zullende alles tot zeer lage prijzen verkoopen. Zij blijven niet langer, dan tot het einde der Kermis, zullende na dien tijd niet uitgepakt zijn.

GRONINGEN.

S. J. DE LANGE, van *Leeuwarden*, maakt aan zijne geëerde Begunstigers, zoo wel buiten als binnen deze Stad, bekend, dat hij met zijne geassorteerde KRAAM, bestaande in GEKLEURDE- en ROUW-KATOENEN, ENGELSCHE en SAKSISCHE MERINOSSEN en alle soorten van WITTE GOEDEREN, thans op de Kermis staat, in de Middelste Roef, op den hoek van de Harderingestraat; verzoekt gunst en rekommandatie, belooft eene civiele bediening.

*** Bij E. DE BOER EN ZOON, *Gekwalificeerde Kollekteurs* der *KON. NEDERL. LOTERIJ*, aan de Vischmarkt, te *Groningen*, zijn voor de 160ste LOTERIJ (waarvan de EERSTE KLASSE op Maandag, den 30 September 1833, begint te trekken,) HEELE en GEDEELTEN VAN LOTEN, in *HUUR* en in *KOOP*, volgens Prijs-Courant te bekomen.

160 KONINKLIJKE NEDERL. LOTERIJ.

Bij den ondergeteekende zijn te bekomen, voor de EERSTE KLASSE, die op *Maandag, den 30 September*, zal beginnen te trekken: GEHEELE en GEDEELTEN van LOTEN, IN HUUR en IN KOOP, PER KLASSE, en VOOR ALLE KLASSEN, volgens *Prijs-Courant*.

PINTO, *Junior*,
achter de A-Kerk.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 20 tot en met den 26 September zijn alhier geboren 9 zoons en 14 dochters; gehuwd 8 paren; overleden 36 ouden en 20 jongen.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN, *op de Beurs te AMSTERDAM, den 25 September.*

		l. k.	h. k.	te 4½ u.			l. k.	h. k.	te 4½ u.
Nederl., Werk. Sch.	2½ pc.	48 11/16	48 13/16	48 13/16 a 3/4	*R.*, Obl. *Hope* 1798, 1816	5 pc.	100 3/8 a		
					dito 1828 en 1829	5	101	101 1/8	
Nieuwe dito	5	92 5/8	92 3/4	92 5/8 a 11/16	Cert. b. dito 1831 en 1833	5	91 3/4	92	92
Uitgestelde dito		1 49/256			Obl. te Londen	5	94 3/4		
Kansbilj. van dito		*f* 21 1/16	21 1/8	21 1/16 1/8	Cert. te Hamburg	5			
Amortisatie-Syndic.	4½ pc.	85 3/4	86	85 7/8, 86	Inschrijv. in Assig.	6	66 1/4	66 3/8	66 5/16 1/4
dito dito	3½	69 3/8	69 5/8	69 3/8	Certif. v. dito	6	66 1/16		
Schatkistbiljetten	6	101 5/8	101 3/4		*Polen*, Aand. m. Lot. fl. 100		*f* 105 3/4		
Oorlogslasten	5	99 15/16			*Pruissen*, Dito dito R. 50		*f* 90	90 1/2	
Leening 1831	6	102 1/4			*Oostenr.*, Dito dito *f* 100		*f* 235	235	
Handel-Maatschappij	4½	93 1/4	93 3/8	93 3/8	Dito dito *f* 250. 4 pc.		*f* 406		
Fr., Ins. 't Gr. p. 22 Aug.	3				Metalliek	5 pc.	91 3/8	91 5/8	91 1/2 5/8
Eng., Dito per 12 Aug.	3				Dito te Lond. gen.	5			
Sp., Perp R. Em. Ams.	5	66	66 1/16	66 1/16	Dito	2½	49 1/4		
Dito dito a *f* 1000	3	41 3/8	41 1/2		Ween. B. b. *Goll* & C.	5	95		
Certific. bij *Osy* & *Co.*	4				Dito	4	81 1/8		
Uitgest. 3 pc. Sch.					Cert. Stadsb. bij dito	2½			
Cortes Bons te Lond.	5				Weener Bank-Actien	3			
Engelsche Uitgestelde					*Den.*, Neg te Lond.	3			
Nap., Cert. b. *L. & B.*	5	82 5/8			*Braz.*, Dito bij Roth.	5	68		
Dito b. *Falconn.* & C.	5				*Grieken*, N. te Lond.	5			
Leen. te L. b. *Roths.*	5	91 7/8							

(*Na de Beurs.*) De willige houding der Hollandsche 2½ en 5 pCts. bleef ook heden voortduren. De omzettingen waren niet belangrijk en bepaalden zich tot het terug koopen van in blanko verkochte partijen. Op tijd blijft men aanbieden met ¼ a ½ pCt. beneden de kontante koersen. Syndikaat was gezocht voor Duitsche rekening, doch was de handel daarin niet belangrijk.

Alle vreemde fondsen waren gewild, voornamelijk Russen 1831 en 1833, en Metallieken, waarvoor zich bij voortduring koopers voor binnenlandsche rekening opdoen.

De prijzen der Zuid-Amerik. fondsen waren ook heden aangenaam. In Grieksche is tot verhoogde koersen tamelijk veel omgezet. Het Geld ruim en tot 2½ pCt. aangeboden.

Brazil. van 100 p. st. 68; Columb. 2de leening van 100 p. st. 19⅜, ½, ¼, ⅜; van 250 p. st. 17¼, ⅛; van 500 p. st. 17⅛, 17; onbepaalde Coupons *f* 4; kleine dito *f* 4⅛; blaauwe Grinken van 200 p. st. 29¼; van 300 p. st. 28⅞; van 500 p. st. 28¾; onbepaalde Coupons *f* 5¾; kleine dito 6½; roode Grieken van 100 p. st. 26¾; 27; van 200 p. st. 25⅞; Mexic. 6 pCt. van 100 p. st. 36¼; dito uitgestelde van 100 p. st. 24; Peruan. 6 pCt. van 100 p. st. 14; Coupons *f* 3½, ⅝.

Laatste prijzen te 5 uren: Integr. 48 11/16 a ¾; Holl. 5 pCts. 92 11/16 a ¾; Kansb. *f* 21⅛; Syndik. 4½ pCt. 85⅞ a 86; 5 pCt. Perpet. 66; dito 3 pCt. 41½.

Te *Groningen*, ter Boekdrukkerij van C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, in de Oude Boteringestraat. (Met *autorisatie*.)